

ISZÁNTÚL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Helyben házhoz hordva: Vidékre postán szállítva.
 Egész évre . . . 36 korona Egész évre 40 korona
 Negyedévre . . . 9 korona Negyedévre 10 korona
 Egyes szám ára 16 fillér.

Politikai napilap

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. Telefon: 2-63.
 A szerkesztőség kéziratok vis- Előfizetők és hirdetések a
 zaadására nem vállalkozik. kiadóhivatalhoz intézendők.

ISTENITÉLET.

A világháború negyedik tavaszának első napján rémületes dörrenései szólaltak meg a német-magyar-osztrák ágyuk, hogy végre Isten nevében és Isten segítségével kikényszerítsék Európa sanyargatott népeinek az áldást hozó békét. Űtött végre a sorsdöntő óra, mert ellenségeink legmakacsabbját, a háború tüzének táplálóját, a kis nemzetek és népek rémét és hóhérját, a gögös elbizakodott és örületében már teljesen elvakult Angliát érik első sorban azok a rettenetes csapások, melyeket a diadalittas német hadseregek ellenállhatlan erővel mérnek nyugati ellenfeleinkre.

Soha mióta a világ fennáll, nem ontatott annyi özön angol vér, mint most e világcsatában, mely immár hat nap óta tombol minden minden képzelet felülmuló hevességgel.

A napokban Hindenburg tábornagy mondta, hogy „itt kint megkezdődött a nagy színjáték — az első felvonás befejeződött”. De micsoda színjáték ez! Milliók állanak egymással szemben, a technika minden vívmányával és a már közel négy éves hadakozás minden gazdag tapasztalatával állig fölfegyverezve.

A tömeggyilkolásnak legborzasztóbb és legmodernebb harceszközeivel folyik a küzdelem a földön, föld alatt és fönt a légtérben. Amit az emberi zsenialitás és a XX-ik század kulturája e téren csak alkotni tudott, az most itt mind működésbe hozatott a nagy cél érdekében. Nincs az a toll, mely leírhatná, nincs az a művészi ecset, mely megfesthetné azt a borzalmasan rémítő tusakodást, mely most ott nyugaton folyik. Mohón lessük a híreket, mert tudjuk és érezzük, hogy a mindenható Isten most mond ítéletet a népek és nemzeteknek ama nagy pörében, mely 1914 júliusában megindult. A belgák, szerbek, montenegróiak, oláhok és oroszok fölött már kimondatott az ítélet, most azonban az uszítókon van a sor, mert hiszen az olaszok is már csupán az ítélet megerősítésére várnak. Mi nem provokáltuk ezt az erőszakos ítéletet, most hát Isten és az egész világ a tanunk, hogy mi el akartuk kerülni ezt a rettenetes embermészárlást. Ismételtén nyújtottuk ki becsületes és őszinte békejobbunkat, de az örületében elvakult lelkiismeretlen gögös Anglia mind-

annyiszor a legdurvább módon ütötte félre ezt az elbizakodott kaján ördögi mosolyal az ajkán. Nos! hát jöjjön aminek jönnie kell! Mi mossuk a kezünket és felemelt fővel, tiszta lelkiismerettel várjuk az Istenitéletet. Már eddig is „az Ur pompásan megsegített bennünket”, sürgönyözte Berlinbe a németek nagy császára. És valóban úgy is van.

Hiszen ha végig nézünk az eddigi káprázatos győzelmek sorozatán, máris a legnagyobb hála érzete tölti el szívünket a Mindenható iránt, aki e sorsdöntő órában is a mi oldalunkra állott.

Az áttörés fényesen sikerült. Már az első huszonnégy óra óriási sikereket hozott számunkra. Hindenburg lángelméje most is megtalálta azt a fontos pontot, ahol a legérzékenyebb csapást mérheti az ellenség fejére. Az a 80 km. hosszú szakasz Arras és La Fère között, melyen az áttörés történt, különös gonddal volt megerősítve és a technika minden vívmányával fölvérezve.

Ezen szakasz áttörése után a támadónak nyitva áll az út úgy Páris, mint Calais felé. Minden lépés Páris felé a forradalmi hangulatnak ad újabb tápot a szerencsétlen megtépzott franciák soraiban és minden lépés Calais felé, pedig az angol-francia összeköttetést veszélyezteti.

Calais a tengerparton megítélhetetlen lehetetlennek mutatkozott, mert hiszen tudvalevő dolog, hogy az angolok Belgium északnyugati csücskéből egy hatalmas lőerővel telt távet alkottak akkor, amikor megnyitották az Iser csatorna zsilipjeit, melynek szennyes vize csakhamar víz alá borította a bennékelny belga földnek tíz és tizezer holdnyi területét.

Arras felől azonban kényelmesen meg lehet Calais közelíteni. Az igaz, hogy kissé nagyobb utat kell megtenni a németeknek itt, mint kellett volna a tengerparton megtenniük, de mégis az Arras felőli megközelítés sokkal többet ígér. (Calais a tengerparton 70 km-re, Arrastól pedig 100 km-re fekszik légvonalban.)

Tartsuk szem előtt, hogy az a 100 km. hosszú angol front, amely Nieuport és Arras között, tehát a mostani áttörés helyétől északra áll, arccal keletnek, a németek térnyerésének minden lépésével exponáltabb és veszélyesebb helyzetbe kerül, mert hiszen

alig 90 kilométerre mögöttük a tenger van. Vagyis ez a frontrész északon és nyugaton a tenger által, keleten pedig a németek frontja által van körülveve. Csupán az Arras és Treport közötti déli oldal (100 km.) szabad, melyet azonban a németek tevékenysége napról-napra mindinkább megrövidíthetnek.

Az esetleges menekülésre vagy mondjuk szebben „kiürítésre” tehát csupán a Calais és Boulognei kikötők jöhetnek komoly számításba, melyek azonban még csak részben sem képesek megoldani a reájuk háramló nagy földadatokat, egészen eltekintve attól, hogy egy ilyen „kiürítés” esetén a német tengeralattjárók bizonyára készen várják zsíros zsákmányaikat a csatornában! A dél felé való kiürítés, illetve a franciákhoz való csatlakozás már nem igen mutatkozik lehetségesnek, a mennyiben a németek már csak 30-40 km-re állanak Doullens és Amiens fontos vasuti gócpontoktól, melyeken a Calaisból jövő vasuti vonalak átfutnak. A még ezeken kívül megmaradandó Calais-Boulogne, abbevillei vonal, mely a tengerparton halad, noha kétvágányú és nagy teljesítő képességgel bír, mégsem elegendő arra, hogy a kiürítés nagy munkájával megküzdeni képes lenne. A nyugati harc tér ábrósza tehát megint úgy van fölterítve, hogy nagy zsákmányra és nagy fogolyszámra lehetünk elkészülve.

Franciaország igazán csak hálás lehet a németeknek, ha Isten segítségével sikerül nekik leoperálni ezt az angol kört a francia nemzet testéről.

Fontos a választott áttörés iránya ezért is, mert nemcsak, hogy még Páris is fenyegeti, hanem siker esetén a La Fère—reimsi és ezzel együtt a reims—verduni francia védővonalat is alapjában megingatja.

Az események gyors gördülésére lehetünk elkészülve.

A nagy német győzelem. Páris bombázzák.

A vasárnapi és hétfői nagy német győzelem világszerte óriási izgalmat keltett. A támadó csata harmadik és negyedik napján a német offenzíva újabb nagy sikereket ért el: Bapaume, Péronne, Ham, Nesle, Guiscard, Chany elesett, a németek Bapaume és Péronne között az angolokat kivetették abból a vonalból, melyen az 1916. évi Somme-csata előtt állottak. A németek 3 nap alatt foglalták el ezt a területet, melyet az angolok és franciák 800,000 emberük feláldozásával foglaltak el. Áttörték az angol frontot 80 kilométer hosszúságban s pihenés nélkül üldözték a futó ellenséget s 30 kilométer mélyen behatolt az ellenséges területre.

Francia lapok Calais veszélyeztetéséről írnak s arról, hogy a német támadás magát Angliát fenyegeti. Két angol hadsereget mozgalt szét a német offenzíva. A tegnapi hivatalos jelentés 45,000 fogoly 600 ágyú és több ezer géppuska zsákmányolását jelentette. Az angol front mögött talált, sűrűn kiépített vasúti hálózat most már a németeknek szolgál eszközzül a gyors üldözésre.

A német offenzíva meghozta a háború legnagyobb szenzációját: a

csodaágyukat, melyek Páris lövik negyedóránként 120 kilo-

méter távolságból.

Az első jelentések erről a szenzációról hihetetlenek voltak, míg végre a francia és a német hivatalos jelentések kétségtelenné tették, hogy a hihetetlen dolog valóság. Ez a technikailag megoldhatatlannak hitt probléma meg van oldva s ennek a roppant ágyúnak 24 centiméteres lövedékei másodpercek alatt eljutnak Párisba oly nagy távolságból, melyet a gyorsvónat két óra alatt fut be. Ez az ágyúzás oly rémületet keltett Párisban, hogy a kormányhatóságok a pincékbe menekültek s Páris lakossága tömegesen hagyja el a fővárost.

Titkári jelentés

a nagyváradai Kath. Kör 1917. évi működéséről.

Amikor egyesületünk 1917. évi tevékenységéről rövid beszámolómat előterjesztjük, jól tudjuk mindnyájan, hogy 23-ik életévünk-ről teszünk jelentést, mely életkor egy katolikus egyesület életében ma már tekintély számba megy. Nem az a feladatunk most, hogy 22 évi fejlődésünket méltassuk, hogy fejlődésképeségünket bizonyítsuk, de rá kell mutatnunk arra, hogy Katolikus Körünk mennyivel más arányokban végzi ma munkáját mint élete külsőben.

Míg egyesületünk bölcsőjénél főtörekvésünk volt, hogy tagjaiban a keresztény öntudatot és az egyívé tartozás érzetét felébresszük; míg egyesületünk első éveiben a Katolikus Kör létjogosultságáról voltunk kénytelenek előadásokat tartani; amíg bizonyítanunk kellett, hogy a katolikus vallás alapját képező szeretet ébresztésére s a keresztény erkölcsök fejlesztésére társadalmi úton, az egyesületek keretében jogunk van; úgy ma már hála a jó Istennek szerepörünk megváltozott. A katolikus tömörülés és összetartás épülete maga után vezette katolikus egyesületeink tekintélyes számát, amelyek valamennyien a Nagyváradai Katolikus Körből fejlődtek, innen hajtották első virágukat. Jótékony gyümölcseiket mindnyájan élvezzük és működésük ma már széles rétegekben szolgálja a keresztény hazafias munkát, melyet Szent László városában 22 évvel előbb megindítottunk. Szeretettel csüngünk tehát a Nagyváradai Katolikus Kör ifju hajtásain, gyönyörűségüket találjuk e szép virágos kertekben, s ha friss hajtásokat nyújtanak, ezeket is szeretettel ápoljuk, gondozzuk, irányítjuk nemes céljuk felé.

A Nagyváradai Katolikus Kör tehát, a míg egyrészt magaköré gyűjti a két évtizedes akcióval megteremtett s különböző keresztény célokat szolgáló társadalmi egyesületeket, másrészt szeretettel örködik felettük, mint szerető atya gyermeke fölött. Ez a tevékenység uralja Katolikus Körünk múlt évi munkáját is.

Mielőtt Katolikus Körünk múlt évi tevékenységét vázolnánk, elsősorban kell megemlékeznünk azon gyászról, mely egyesületünket 1917. évi július 28-án érte. E napon halt meg Katolikus Körünk világi alelnöke, Dus László, ki ezen tisztségét körünk alapítása óta viselte. 1895-ben egyik legbuzgóbb harcosa volt a Katolikus Kör megalapításának. Fáradszónaként agitált a város katolikus polgárai között néhai Kunyhossi Jánossal és Serényi Gusztávval együtt.

A 90-es évek egyházpolitikai viharai után a nagyváradai katolikus társadalom kilépett rideg közönyéből s az alakulásban lévő Katolikus Kör keretében kezdte szilárdítani ama kapcsolatait, amelyek a katolikus katolikusokhoz fűzik. Ebben a munkában nagy érdeme van Dus Lászlónak. Ott álljuk őt a Katolikus Kör zászlóbontói kö-

zött akkor, amikor még ezt a zászlóbontást gyűlölködéssel nézték sokan a tulsó oldalról, aggodó féltékenységgel a legtöbben nálunk is. Sokszor fülembe cseng a mi kedves Laci bácsinknak ilyenkor hangsúlyozott idézete: „Mit féltetek ti kicsinyhitűek?”

Ezekben a nehéz időkben Dus László Nagyvárad város főügyésze bátran állott élére bölcsőjében lévő körünknek, félelem nélkül göngyölte ki zászlókat szellemi, társadalmi s anyagi érdekeink előmozdítása, a valláserkölcsi szellem, a hazafias irányú köznevelődés s az összetartás öregbítése végett.

Dus László és érdemdus társai előtt, kik közül már sokan költöztek el jobb hazába, őszinte hálával rójuk le kegyeletünk adóját, hiszen a bátor kezdeményezők végezték a legnagyobb munkát, ők törték meg a közöny jegét, az ő nyomdokokon haladt az újabb nemzedék, melynek a keresztény tömörülés eszméjét mindenestre könnyebb feladat diadalra juttatni.

A Mindenható megengedte, hogy a mi szeretett világi alelnökünk tanuja legyen annak, hogy egyesületünk a gyermekkorból izmos ifjává fejlődjék. Hiszen 22 esztendőn keresztül viselte tisztségét s ez idő alatt mindig ott láttuk Katolikus Körünk élén bölcs irányítással, kitartással, nyugalmával s példás ragaszkodásával jóformán testi ereje hanyatlásáig. 1916 év elején előrehaladott korára és testi gyengeségére tekintettel kérte körünk elnökségét, ne jelöljék újra, mert tisztségét immár betölteni nem képes. Katolikus Körünk azonban különösen akart kifejezést adni agg alelnöke iránti tiszteletének, világi elnökünk személyesen kereste fel a jelölés elfogadására s ez az elismerés az aggasztóan annyira meghatotta, hogy az őt nagy szeretettel megválasztó közgyűlésre eljött s láthatóan örvendett ragaszkodásunknak.

Katolikus Körünk impozáns számban vette körül szeretett alelnökének koporsóját, szívnünk legtisztább háláérzetével vettünk tőle búcsút temetését végző egyházi elnökünk élén s imádkoztunk a Mindenhatóhoz, hogy Katolikus Körünkért buzgó lelkeért, sok szenvedéséért jutalmazza meg Országában.

Mélyen Tisztelt Közgyűlés! 1917-ik évi közgyűlésünk alkalmával előző évi jelentésünket ama reménységgel fejeztük be, hogy a jóságos Isten meg fogja hozni a várvárt földi s égi vágyainkat biztosító békét, hogy a Nagyváradai Katolikus Kör tovább munkája ezután egyedül a béke isteni műveit szolgálja.

A Gondviselés azonban úgy rendelte, hogy a világháború 4-ik esztendejének szükségéből és kötelességeiből is kivegyük részünket. S habár az év vége felé már elérkeztünk a békének biztos jelenségeire, egyesületünk kulturális munkája 22-ik esztendejében is a szomorú világháborút tükrözte vissza. Előadásaink kivétel nélkül még

mindig a háború nehéz kérdéseivel vannak kapcsolatban s valamennyi anyagilag is igyekszik feladatunkat biztosítani. „Pro Transsylvania” az erdélyi menekültek javára; a Katolikus Növédő gondozta hadiárvaik és hadbavonultak családtagjai javára rendezett előadások és sétatangverseny, a Nagyváradai Katona Otthon javára rendezett Szent László-ünnepély, a vármegyei hadiárvaik javára tartott háborús délután 1722 korona 60 fillért juttattak az elmúlt évben is illetékes helyekre.

Az alábbi részletezés szerint egyesületünk a múlt évben összesen 39 előadást nyújtott tagjainak, ezt a tekintélyes számot eddig még egy esztendőben sem tudta elérni. Az előadások között 6 köznevelődési, 28 vetítő estély, 1 Szent László-napi, 3 háborús délután és 1 sétatangverseny szerepelnek.

Katolikus Körünk Szent László terme, sőt klubhelyiségének is több terme szívesen állott a háborús jótékonyág rendelkezésére nemcsak egyesületünk előadásai alkalmával, hanem a Vörös Kereszt Egyesületnek, a Katolikus Népszövetségnek, a Katolikus Növédő Egyesületnek és más női egyesületeknek, a premontrai rendi főgimnáziumnak, úgy, hogy ezek működéséből 1917-ik esztendőben tekintélyes jövedelem folyt be különböző jótékony célokra.

A nagyváradai kir. kath. jogakadémia Népszerű Főiskolai Tanfolyamot szervezett a felnőtt nagyközönség oktatására. A népszerű előadásokat az akadémia tanárai s a nagyváradai művelt társadalomból felkért szakemberek vették kezükbe. Választmányunk készséggel karolta fel a jogakadémia tudós tanári karának és dékánjának kérelmét, Szent László termünket a kívánt időre örömmel bocsátottuk a jogakadémia fáradszónaként rendelkezésére és nyújtottunk alkalmat arra, hogy a népszerű főiskolai tanfolyam útján a keresztény szellemű hazafias magyar eszmék és tudományok minél szélesebb körben terjesztessenek. Egyesületünk tagjai bizonyára közvetlen tapasztalatból győződhetnek meg ama szép eredményről, amelyet a főiskolai tanfolyam első próbálkozására után is felmutat. Örömmel fejezzük ki elismerésünket dr. Buday Gyula jogkari dékánnak s az akadémia kiváló tanári karának, kiknek buzgó működése a szép eredményt biztosította.

A nagyváradai kir. kath. jogakadémia az 1917-18. tanévben immár negyedik esztendőben szívesen látott vendége Katolikus Körünknek. A nagyméltóságú vallás és közoktatásügyi minisztérium magas leiratával ezt újabban is tudomásul vette.

Az elmúlt esztendőben egyesületünk tisztikarában még egy másik halálesetről is kell számot adnunk a mélyen tisztelt közgyűlésnek. Március 19-én meghalt az egyesületi ház gondnoka, mosoni János Aurél, aki körünknek két esztendő óta meghaladóan volt buzgó tisztviselője már akkor, amikor a háború okozta nehézségek fokozott tevékenységet követeltek.

A ház belső ügyeinek ellátása, a személyzet feletti felügyelet hovatovább nagyobb feladatot ró Katolikus Körünkre s így az elnökség a házgondnoki tiszt betöltését azonnal megoldotta. Eddigi tapasztalataink is bizonyítják, hogy Zsuzsva József tagtársunk, a kör új gondnoka olyan buzgalommal és szakértelemmel intézi feladatát, hogy Katolikus Körünk új tisztviselőjében szerencsés választásnak örvendhet.

Talán egy esztendőben sem aratott a halál egyesületünk tagjai között úgy, mint a múlt esztendőben. Alelnökünk és házgondnokunkon kívül választmányi tagjaink sorából Száhlender Károly, dr. Wimmer Julián, Kárger Sándor, rendes tagjaink közül Buday Alajos, Kertész Miksa, dr. Knecht János, Pálfi László, Peller Ferenc, dr. Rallbovszky Péter, Széles Gyula, Tóth Gyula, Wagner István tagtársainkat szolgáltatta magához az Ur, akik között katolikus közéletünknek, kulturánk-

nak sok jelesét tiszteltük. Adjon a Mindenható nekik boldog feltámadást!

Az új rendes tagok jelentkezése — da cára a negyedik háborús esztendőnek — kedvezőnek mondható. Összesen 55 új tagot vettünk fel, de viszont nagyon sokan költöztek el más városba s e címen 35-öt kellett törölnünk. A jelenlegi tagok száma 589 helybeli, 46 vidéki, összesen 635.

Minthogy a kétévi határidő, melyre mű-

ködésünk, illetve megbízatásunk szól, letelt, tisztúnk a mélyen tisztelt közgyűlés kezeibe letesszük azon kéréssel, hogy munkánk fölött méltányos bírálatot tartani méltóztassék.

Nagyváradon, 1918 március 13-án tartott választmányi ülésünkből.

Az igazgató választmány megbízásából:

Dr. Imrik Gusztáv,
titkár.

Az ipartestület közgyűlése.

Április 7-én lesz a tisztújítás.

A nagyváradai ipartestület vasárnap délelőtt tartotta évi közgyűlését a városháza nagytermében Czeglédy Jeremiás elnöklete alatt. A közgyűlésen mintegy 150—160 iparos jelent meg s a tanácskozás elég zajos volt. Az elnökség és előljáróság működésével elégedetlenek sorra felszóltak s kifogásolták, hogy az elnök nem tudott anyagot kellő mennyiségben kieszközölni az iparosoknak. Mivel pedig az elégedetlenkedők szervezkedve, tömegesen jelentek meg, az elnökség és előljáróság megbízatását nem hosszabbították meg, hanem új tisztújítást határoztak el.

A közgyűlést Czeglédy Jeremiás elnök vezette, míg az évi jelentést Dévald László titkár olvasta fel, amelyhez Illyés Dániel szólalt fel először. Kifogásolta, hogy az elnökség nem járt el kellő erélyvel, hogy az iparosokat anyaggal ellássák. A városi cipőjavító műhely kárt tesz az iparosoknak, akiknek érdekei a testület vezetőségének részéről nem részesült a várt védelemben.

Stágl Kálmán rámutatott, hogy a vádak alaptalanok s védi a hatósági cipőjavító műhelyt, amelyet kényszerűségből állítottak fel. Felemlíti, hogy egy kilogram talpat 11 koronáért kapnak, amelyből 30 dekájával több talpalás tehet ki egy kilóból, 14 koronáért elég haszonnal talpalhatnának, de többszörös árat kérnek.

Ungerleider Mór a jelentésben foglaltakat fejtegeti s védelmére kél az előljáróságnak; az elnök mindent megtett, hogy nem elég sikerrel, ez nem az ő hibája.

Weisz Vilmos szabó erősen támadja a vezetőséget, különösen a cérna beszerzése körüli állítólagos mulasztásokért. A bizottságban a szabók nincsenek kellőleg képviselve.

Rácz János hentes azt kifogásolja, hogy az elnök üzetét átengedte hatósági hentes üzetnek s a város részére sertéseket vásárolt. Azért is hibáztatja, hogy nem gondoskodott arról, hogy a hentesek is vásárolhassanak sertéseket. (Amit a miniszteri rendelet tiltott az egész országban.)

Lebovits Rudolf és P. Nagy István az előljáróság működésének előnyeit fejtegették ki s a vádak tarthatatlanságát mutatták ki.

Az évi jelentést elfogadták s Dévald László titkárnak bizalmat szavaztak.

Ezután a zárszámadásoknál kifogásolták, hogy a Hitelszövetkezet lakbér, fűtés és világítás címén csekély összeget fizet a testületnek. Abban állapodtak meg, hogy az előljáróság indítsa ez ügyben tárgyalást.

Végül a tisztújítás kérdése felett döntöttek s 71 szavazattal, 54 ellen, elhatározták, hogy az elnökség és előljáróság megbízatását a szokásos egy évre nem hosszabbítják meg, hanem az április 7-én tartandó folytatódó közgyűlésen megejtik az elnökség és előljáróság választását.

* Ruhafesték valódi két oroszlan H védjegyű minden színben kapható. Ára 60 fillér. Viszonteladók árendeményben részesülnek. Farkas István „Apolló” drogériája, Rákóczi-ut 7-B.

Hindenburg a nagy leszámolásról.

Budapest, március 26. (Saját tudósítónktól.) Bécsből jelentik: Hindenburg a Presse tudósítójának a következőket mondotta:

(Lloyd George szavaira célozva, aki egyik beszédében gunyosan emlegette, hogy a németek nyulak módjára a föld alá bujnak.)

— Végre kibujtunk lyukainkból, a leszámolás órája ütött, a tervekből tett lett, kitört a vihar, 31 hadosztály, a brit véderőnek közel fele megsemmisítve és megverve.

A német ágyuóriás hatása.

Budapest, március 26. (Saját tudósítónktól.) Genfből jelentik: Párizs környékén új erődítéseket emelnek a boulognei erdőtől kezdve. Párizs lakossága tömegesen menekül mióta a német óriási ágyu megkezdte működését. A lövedékek most már sürribben csapnak le mint az előző napokon. A francia képviselők körében azt beszélik, hogy kormány az ország déli részébe fog költözni, ha Párizst el kell hagynia. Ennek szükségé nemsokára bekövetkezik. A német messzehordó ágyuk nagy hatás-

sal vannak a kormány ezen elhatározására. Clémenceau hosszan tanácskozott a főváros erődjeinek parancsnokával Párizs polgári kiűritésének módjáról.

Luganóból jelentik: A Secolo jelentése szerint, amilyen néparadat menekül Párizsba a fronthoz közel levő helységekből, ami az általános pánikot és zavart fokozza. A kormány megnyugtató közleményeket tesz közzé, hogy a döntés kedvező lesz a legközelebbi napokban.

Az angol hadsereg felét megverték.

Berlinből jelentik: Az új offenzíva három napos csatájában 28—30 hadosztályt, az angol hadsereg felét, két francia hadosztályt és a tartalékban álló néhány amerikai ezredet vertünk meg. Ludendorff személyesen is részt vett egy rohamcsapat előrenyomulásában, hogy személyesen meggyőződjék a tüzéség és gyalogság együttműködéséről, a hadosztályparancsnokok is egészen a rohamállásokig mentek előre. A német front rettentő erővel és gyorsasággal üldözi az angolokat.

Az áttörés mélysége most már 40 kilométer lett s az elfoglalt terület 1800 négyzetkilométer. Az offenzíva kezdetén Haigh

angol főparancsnok Londonban volt. A szákmány óráról-órára nő. A Times azt írja, hogy a németek előnyomulásának célja Amiens s ha ez elesik Páris is veszedelmbe jut.

A Reuter-ügynökség beismeri az angol vereséget. Ezt írta: Nesle és Ham között között ellentámadásokat intéztünk, melyekben franciák is részt vesznek, még eddig ismeretlen eredménnyel. A Somme csata ismert terepén lassan visszavonulnak csapataink új állásaikba s mindent elpusztítanak, amit a németek előnyomulásukban felhasználhattak.

Lihoust, Royet, Noyonst elfoglaltuk.

Budapest, március 26. (Saját tudósítónktól.) A Wolff-ügynökség jelenti este: Új fejezete kezdődik a hatalmas csatának. A Somme mindkét oldalán az ellenség véres küzdelmek között visszavonulóban. Az üldözés folyamatosan van. Az 1916. évi Somme-i csata előtt birtokunkban volt állásainkat nyugatra kiszélesítettük.

Lihoust, Royet és Noyonst elfoglaltuk.

Bevonul-e Japán Szibériába?

Budapest, március 26. (Saját tudósítónktól.) A Temps jelenti Tokióból: Biztos jelek vannak arra, hogy Japán készülődik s az okok és céloknak a helyi hatóságokkal való közlése után bevonul Szibériába.

A Daily Mail jelenti Tokióból: A japán miniszterelnök egy interpellációra válaszolva kijelentette, hogy a kormány nem foglalkozik a Szibériába való bevonulással, mert a magyar-német-osztrák hadifoglyoknak Szibériában való jelenléte őt nem fenyegeti.

A nagyváradai huszárok művész-estje a Szigligeti-színházban.

Az 1. számú közös huszárezred, melynek tulajdonosa tudvalevőleg mindig a király s amelyhez Nagyvárad és Biharmegye fiai is tartoznak, április 20-án nagyszabású művész-estét rendez a Szigligeti-színházban.

A legvittebb huszárok, a király huszárjai, Nagyvárad háziezredének fiai a háború kezdetétől ott védik a hazát az ellenséggel szemben a határokon. Ott voltak az első fergeteges rohamokban, amikor a „vörös ördögök” egyszerre rémei lettek az oroszoknak. Ott küzdöttek a lövészárkok ezernyi ezer nyomorúságai közepette — és bizony sokszor elfogyott és sokszor megújult a regiment. Fős huszárok özvegyei és árvái járnak körülöttünk, akiket az elesettek vitézsége védett meg az ellenségtől. Kötelességeink vannak a hősök hátramaradottaival szemben — alkalmunk lesz az adósság egy részét leróni.

Április 20-án huszárjaink az ezred elesett hősei özvegyeinek és árváinak javára rendezik az ünnepélyt s az agilis rendezőség, melynek élén Cserey alezredes áll s melynek tagjai dr. Jelinek és Schneider főhadnagyok és Mora hadnagy, mindent elkövet, hogy a siker minél teljesebb legyen.

Az estély műsora még nincs teljesen összeállítva, de ami eddig ismeretes, már magában elegendő ahhoz, hogy a teljes mű-

vészi és anyagi sikert biztosítsa. Az estély szereplői között B. Sándor Erzsébet kamaraénekesnő, Rózsa Lajos operaénekes, Rátkay Márton, a Király-színház kiváló művésze is részt fognak venni, akiket e művészi utjukra Kerner István, az Opera karmestere is el fog kísérni. A Szigligeti-színház művészei közül Vigh Manci, Zsigmondy Anna, Tompa Béla, Bihari Sándor, Várady Aladár karmester fognak közreműködni. Külön szennáció lesz az orosz fogságból hazatért Gróf László fellépte, akit a rendezőség most szándékozik a fellépésre megnyerni s aki bizonytalannal eleget tesz a kérésnek s alkalmat nyújt, hogy a váradai közönség értékes művészetében gyönyörködhesse.

Az ezred tisztikara az estély rendezésével nemcsak az özvegyek és árvák segély-alapját akarja gyarapítani; további cél is lebeg a rendezőség szeme előtt. A művész-est még bensőbbé, még mélyebbé fogja tenni azt a kapcsolatot, mely az ezredet Nagyváradhoz és Biharmegyéhez fűzi.

Védnökökül az egyház és társadalom előkelőségeit fogják felkérni.

Jegyek már előjegyezhetők a rendezőbizottság tagjainál: dr. Jelinek, Schneider főhadnagyoknál és Mora hadnagynál.

693 ágyu, 100 páncélos kocsi.

Budapest, március 26. A miniszterelnökségi sajtóosztály távirata. (Hivatalos.) Veneziában és Keleten nem volt különösebb harci tevékenység.

A vezérkar főnöke.

Berlin, március 26. A miniszterelnökségi sajtóosztály távirata. A nagyfőhadiszállás jelenti.

Nyugati harctér.

A franciaországi nagy csata további folyamán csapataink újabb sikereket vívtak ki. A Flandriából és Olaszországból odavont angol hadosztályok és franciák kétségbeesett támadásokkal vetették magukat csapataink elé. Megvertük őket.

Below (Otto) tábornok és Marwitz tábornok hadseregei heves váltakozó eredményű harcokban véglegesen megtartották Erwillerst és Achiet le Grand elleni előnyorulásukban elfoglalták Bihocourt, Biefvillers és Crevilles falvakat, elfoglalták Irlest és Miramont és átlépték ott az Ancret. Albert felől ujjonnan odavont angol erők széles arcvonalon hevesen támadtak. Elkeseredett küzdelemben visszavetettük az ellenséget. A bapaume-alberti utat Courcellettenél és Poziéresnél átléptük. Peronestól délre Hofacker tábornok kikényszerítette az átkelést a Sommeon és rohammal elfoglalta a Maisonette magaslato, amelyért az 1916-iki Somme-csatában sok viaskodás folyt, valamint Blache és Barleux falvakat. Az ellenség erős ellen-támadásai vérbe futtak vonalaink előtt.

Houllor tábornok hadserege az ellenséget Marche-lepotnál és Hattencourt-nál heves harcokban visszavetette a peronesroyei vasut-

vonalon túl. A franciáktól és angoloktól elragadtuk a szivósan védelmezett Eptalot-t. A Noyonból odavont francia hadosztályokat Frenichesnél és Bethancourt-nál megvertük. Bnssyt elfoglaltuk. A Noyontól északra emelkedő magaslatokon állunk.

A kivívott sikerekben hírszerző csapatainknak kiváló része van. Fáradhatatlan munkájukkal lehetővé tették az egymás mellett harcoló kötelékek együttes működését és a vezetőknek megadta a biztonságot, hogy a csatát szándékolt irányba terelte. A vasuti csapatok, amelyek előbb a harc előtt simán végrehajtották a hatalmas felvonulást és most a harc vonal mögött megbírkóztak a forgalom lebonyolításával, pihenő nélkül dolgoznak a szétrombolt vasutvonalak helyreállításán.

A csata kezdete óta kilencvenhárom elengedő repülőgépet és hat kötött léggömböt lőttünk le. Richthofen báró kapitány hatvanhetedik és hatvannyolcadik, Bongartz főhadnagy huszonnegyedik, Baumen alórmester huszonharmadik, Kroll hadnagy huszonkettődik és Thun hadnagy huszonötödik légi győzelmét aratta.

A zsákmányolt ágyuk száma kilencszáthatvanháromra emelkedett. Több mint száz páncélos kocsi fekszik a meghódított állásokban.

A nyugati arcvonal többi részén tovább tartanak a tüzérségi harcok, amelyek a lotharingiai arcvonalon nagyobb erőre kaptak.

Páris várának lövetését folytattuk.

A többi harctéren nincs újság.

Ludendorff, első főszállásmester.

A Kath. Kör közgyűlése.

A Nagyváradai Kath. Kör 1918 március 24-én d. e. fél 12 órakor tartotta évi rendes és egyuttal tisztújító közgyűlését, melyen résztvettek:

Dr. Váralljai Lábán Lajos vil. elnök, dr. Karácsonyi János egyházi elnök, dr. Vucskics Gyula egyházi alelnök, Schuch Károly háznagy, Sürger Bertalan pénztáros, Zsuchva József házgondnok, Balogh Kálmán, id. Barza József, ifj. Barza József, dr. Bozóky Alajos, Bozóky Gyula, Brém Lőrinc, Ember Géza főispán, Géczy Lajos, Gyenge Béla, Halász Gyula, Heilinger József, dr. Hoffmann Gyula, dr. Hoványi Gyula, Imrik S. Zoltán, Imrik László, Jelinek Géza, Jancsó Lajos, dr. Kaczián Kálmán, dr. Kovács Lajos, dr. Krüger Aladár, Martos Gyula, Mellau István, dr. Molnár Imre, Németh István, dr. Némethy Gyula, Öttömössy Gyula, Pribék Imre, Réz Mihály, Ringelmann Lajos, Somogyi Géza, Schenker Ferenc, Siket Traján, Singlary Gyula, dr. Suhayda György, Stark Gyula, Szilágyi Dózsa, Tátray Sándor, Tiringer Ferenc, Tóth Imre, Tuka János, Wirth János.

A világi elnök megállapította, hogy a közgyűlés határozatképes s a betegsége miatt távollevő titkár helyettesítésére dr. Suhayda Györgyöt, a jegyzőkönyv hitelesítésére pedig dr. Bozóky Alajost és dr. Hoványi Gyulát kérte fel.

Dr. Suhayda felolvasta a Kör 1917. évi működéséről szóló titkári jelentést, melyet a közgyűlés elfogadott.

Ezután az 1918. évi számadások megvizsgálására a közgyűlés Stark Gyula és Láng József számvizsgálókat küldi.

Dr. Suhayda György felolvasta a Kör 1917. évi zárszámadását, mely szerint a Kör 1917. évi bevétele 21558 K 54 fill., kiadása 19353 kor. 59 fillérből állapított meg s a mutatkozó 2204 kor. 95 fill. pénzmaradvány az 1918. évi számadásra bevételre utalványoztatott. Kiemelte a közgyűlés, hogy az elmúlt évben az épületfenntartási alap gyarapítására ismét 1000 korona fordított és a felmentvényt Sürger Bertalan pénztárosnak megadta.

Tudomásul vette a közgyűlés, hogy az alapítványok tőkeállománya 1917 dec. 31-én 6900 koronát, az épületfenntartási alap pedig 2100 K 20 fillért tett ki és hogy az alapítványok tőkeállományából 6100 korona hadi-kölcsönkötvényekben, 300 korona 4 százalékos koronajáradék kötvényben, 500 korona pedig a Gazdasági és Iparbank betéti könyvében van elhelyezve, míg az épületfenntartási alap tőkeállománya teljesen a Gazdasági és Iparbank betéti könyvében van elhelyezve.

Az 1918. évi költségelőirányzat tételit a közgyűlés tudomásul vette.

A közgyűlés az igazgató választmány javaslatára az alapszabályokat módosította. A felvételi díjat négy koronában. A rendes tagsági díjat helybelieknek évi 24 koronában, vidékieknek 16 koronában állapították meg. Az alapító tag a kör céljaira egyszer s mindenkorra négyszáz koronát fizet.

Ezután következtek a választások. Az elnökséget és az igazgató választmányt követezőleg alakították meg:

Világi elnök: dr. Váralljai Lábán Lajos. Egyházi elnök: dr. Karácsonyi János, egyházi alelnök: dr. Vucskics Gyula, világi alelnök: dr. Hoványi Gyula, titkár: dr. Imrik Gusztáv. Igazgató választmány: Balázsovich Jenő, Bozóky Gyula (ujj), Brém Lőrinc, dr. Buday Gyula (ujj), dr. Des Echerolles Kruspér Gilbert, Frankó Endre, Halász Gyula, Horváth Árpád (ujj), dr. Hoványi Géza, dr. Imrik Péter, Imrik S. Zoltán, Just Károly, Kelen Kálmán, Kereszty Kornél, dr. Kiss Döme, dr. Kovács Lajos (ujj), dr. Krüger Aladár, Láng József, dr. Lestyán Endre, dr. Molnár

Imre, dr. Némethy Gyula, Niedermann Antal, Movák János, Oláry Gyula, Papp Imre, Resch Mihály, Siket Traján Sperker Ferenc lovag (uj), Spett Gyula, Stark Gyula, dr. Schweiger Ede, Szilágyi Dózsa, Sztarill Ferenc, Tábray Sándor (uj), Tóth Imre, Verner Kálmán, Tisztviselők: Irod. és műv. osztály elnöke: dr. Némethy Gyula. A zenei osztály elnöke: dr. Krüger Jenő, helyettese: Resch Mihály, Ügyész: Böszörményi Géza. Háznagy: Schuch Károly, Pénztáros: Sürger Bertalan, Könyvtáros: Halmos András. Gondnok: Zsuhva József. Díjnok: Hanaky Anna.

A közgyűlés után választmányi ülés volt, melyen új tagul felvették Kolb Géza törvényszéki bírót és Schweiger László végzett joghallgatót.

HIREK

* **A városi tisztviselők tisztelgése a polgármesternél.** Rimler Károly polgármesternél abból az alkalomból, hogy ő Felső a vaskoronarenddel tüntette ki, vasárnap délelőtt tisztelgett a városi tanács és a tisztikar. Lukács Ödön polgármesterhelyettes üdvözölte a tisztelgők nevében a kitüntetettet; szívből jövő meleg szavakban adott kifejezést a tisztviselők örömeinek és jókívánatainak. Rimler Károly polgármester meghatottan válaszolt az üdvözlésre. Nem tagadja, hogy jól esik neki a legfelsőbb helyről jövő elismerés, de egész hivatalnokoskodása alatt a város és a polgárság érdekeinek előmozdítására törekedett s abban találja legfőbb örömet, ha polgártársainak elismerését, bizalmát bírhatja. Eddigi működése eredményét tisztviselőtársainak segítő munkájának köszönheti, miért is kéri, hogy jövőben is támogassák őt a város és a polgárság javára irányuló munkájában és törekvésében. Szívből köszöni tisztviselőtársai üdvözlését. Ember Géza főispán szintén melegen üdvözölte levélben a polgármestert kitüntetésének alkalomból.

* **Nagy Márton főszolgabíró ünnepelése.** Vasárnap a központi járási főszolgabírói hivatalban a járás nagyobb birtokosai és a jegyzői kar Nagy Márton főszolgabíró elnöklése alatt értekezletet tartottak az új rekvirálásokról tárgyában. Az értekezlet befejeztével dr. Krüger Aladár a megjelentek nevében meleg szavakkal tolmácsolta a járás közönségének szeretetét a távozó főszolgabíró iránt, aki az ünneplést meghatottan köszönte meg.

* **A nagyváradi ügyvédi kamara közgyűlése.** A nagyváradi ügyvédi kamara vasárnap tartotta közgyűlését dr. Thury Kálmán elnöklése alatt. Az igazságügyminiszterhez felterjesztendő ügyvédi kamarai évi jelentést a tudógyuladásban súlyos betegen fekvő dr. Medvigy Gábor helyett dr. Zigre Miklós olvasta fel. A feliratban kéri, hogy a hazatérő ügyvédek a hivatalból való védelemért és a telekkönyvi helyszíneléseknél vágzendő munkáért megfelelő díjazást kapjon. A jelentés megszüntetését kívánja annak a háborus intézkedésnek, hogy ingatlanárverést nem lehet tartani. A nagyváradi bíróság munkájáról a legteljesebb elismerés hangján emlékezik meg a jelentés. A kamara közgyűlése elfogadta a dr. Olasz Béla és társainak indítványát, hogy a vidéki járásbírók helyettesek vissza a törvényszéki palotába.

Az indítványt Olasz Béla terjesztette elő. A pénztári jelentést dr. Stern László olvasta fel.

* **A Kath. Kör első Békeestéje.** A sok háborus délután után „Békeestét” rendez a Kath. Kör. Husvét hétfőjén d. u. fél 6-kor. Géczy Lajos szerzeményei kerülnek előadásra és közreműködik az estén a honvédezenekar is. Jegyek előre válthatók a Kath. Kör háznagyánál.

* **A szabadegyetemnek** ma este fél hat órakor a Katholikus Kör nagytermében tartandó előadásai keretében dr. Krüger Aladár ügyvéd, az aktualitásánál fogva is érdekes lengyel kérdéssről egy nagyszabású tanulmányban fogja tájékoztatni városunk közönségét. A mai est másik előadója: dr. Suhayda György kir. kath. jogakadémiai titkár lesz, aki mélyreható boncolgatás tárgyává teszi az egyetemes filozófiának egyik nagy problémáját, „Az igazság megismerésének pszichológiáját.”

* **A 37-es Hadialbum.** A 37-ik gyalogezred tiszti küldöttsége tegnap tisztelgett gróf Széchényi Miklós v. b. t. t., megyéspüspöknél, akinek támogatását kérték az akció sikeres propagálásához. A püspök a legnagyobb szeretettel ígérte meg a legmesszebbmenő támogatást, papjaihoz is megfelelő felhívást fog intézni. Nagyváradon már most megindul az aláírások gyűjtése. A tiszti küldöttség megjelent Radu Demeter g. kath. püspök előtt is, aki a maga részéről szintén örömmel fogadta a nemes intencióju propagandát. Ember Géza főispán tegnap fogadta a 37-esek deputációját és alapos megbeszélés után elhatározta, hogy április 2-ára nagygyűlést hív egybe a városházára. Erre a gyűlésre meghívót fognak kapni Várad vezető hölgyei, asszonyok, leányok, notabilitások s a főispán irányítása mellett levelezőlapokkal megszervezik a várad gyűjtést. Az előkészítő munkálatokon dr. Debreczeny Lajos főispáni titkár dolgozik.

* **Nagyváradi a Balkán vasúti forgalomban.** Szabóvármegye mozgalmat indított, hogy a tervezett Balkán vasúti összeköttetés Nagyvárad és Kolozsvár kikerülésével valósítható meg. Ez ellen Nagyváradnak mindent el kell követni, hogy még idejében utját vágják az akciónak s Nagyvárad ne rekesztessék ki a Balkánnal létesítendő egyenes vasúti összeköttetésből. Dr. Moskovits Miklós törvényhatósági bizottsági tag tegnap beadványt intézett a városi tanácshoz, amelyben kéri, hogy az újonnan létesített átmeneti bizottságnak mielőbb nyújtson módot, hogy ezen elsőrendűen fontos kérdéssel foglalkozhasson. Megjegyzni a beadványban, hasonló értelemben a nagyváradi kereskedelmi és iparkamarát megkereste és egy Nagyvárad kereskedelme és ipara érdekében e kérdésben megindítandó akció életrehívását indítványozta.

* **Ujabb nép- és állatösszeírás április 15-én.** A hivatalos lap legutóbbi száma közli, hogy a kormány a közlélmérés tervszerű intézkedése céljából elrendelte a polgári népesség állandó lakhelyén való és az 1918. év április hó 15-iki állapot szerint való összeírását. Ugyanezkor összeírandó gazdaságonkint a vetésterület, valamint az állatállomány is. A rendelet kimondja, hogy az összeírással elsősorban elemi iskolai tanítók bizandók meg, akik e munkát külön díjazás-

ért felelősség terhe alatt elvégezni tartoznak.

* **Temetés.** Nagy részvét mellett ment végbe vasárnap délután özv. Papp Gáborné, felelős szerkesztőnk édesanyjának temetése. A gyászháznál a város társadalmából számosan jelentek meg; Imrik S. Zoltán tb. kanonok végezte a temetési szertartást. Az elhunyt urinő földi maradványait az olasz sírkertben helyezték végső nyugalomra.

* **Kabos Gyula a második váradi színház direktora.** A Szigligeti színház volt művésze, Kabos Gyula Nagyváradon járt és a második színház céljára kibérelte a Vigadó nagytermét. A szerződést — amelynek érvényességéhez a város jóváhagyása is szükséges — tegnap már alá is irták.

* **A sovány sertéseket is rekvirálják.** A közlélmérés miniszter elrendelte a sovány sertések rekvirálását. Az erre vonatkozó hirdetményt holnap egész terjedelmében közöljük.

* **Beteg tisztjek jelentkezzenek.** Mindazon tisztjek (havidijasok) és tiszt (havidijas) jelöltek, akik a harctérről visszatérve, betegségük miatt vagy mint lábadozók magánápolásban vagy magánkórházban a város vagy a megye területén szabadságon vannak vagy valamelyik pöttestnél vagy az állomáson könnyebb szolgálatot teljesítenek, kötelesek március hó 27-én délelőtt 10 órakor (Ór-utca 5. sz. a.) személyesen jelentkezni. Amennyiben valakit betegsége a személyes megjelenésben gátolna, ezen körülmény katonai orvosi bizonyítvánnyal, ha pedig ilyen orvos nem áll rendelkezésre, hatóságilag láttamozott polgári orvosi bizonyítvánnyal tartozik igazolni. Friedbergi Salomon Ernő altáboruagy állomásparancsnok.

* **Halálozás.** Özv. Ráday Flórisné, született Varga Emília e hó 24-én 68 éves korában meghalt. Temetése tegnap délután 3 órakor ment végbe a Szaniszló-utca 28. sz. házból. Az elhunytat a Ráday és Szokolay család gyászolja.

* **A Vomácska-zeneiskola hangversenye.** Vasárnap délután tartotta a Vomácska-zeneiskola jótékonycélu hangversenyét nagyszámu közönség előtt a vármegyei ház nagytermében. Különösen az „István király”-nyilány keltett nagy tetszést, melyet két zongorán adtak elő. A „Bajazzók”-ból London Lajos énekelt nagy sikerrel. Szántó Sándor Mozart hegedűversenyében figyelemreméltó fejlődést tanusított. Arenski szvitjét Kellner Adél adta elő fejlett technikával. — Rendkívül bájosan játszott hárfán Seregély Irma, aki Schumannnak egy dalát és ráadásul egy dallamos Mazurkát adott elő. Gerő Rózsika fejlett tudása és gyönyörű vonókezelése általános tetszést aratott. Szalay Klára Chopin B moll skerczójában nagyratörő művészi kvalitásokat árult el. Vomácska „Meregs” c. új szerzeményét az összes hegedűsnövendékek adták elő igen szép összjátékban. A hárfaszólómat itt is Seregély Irma játszotta. Nagy Ferenc, a nagyszerű hegedűs ezuttal mint temperamentumos dirigens aratott zajos sikert.

* **A román területen érdekeltek figyelmébe.** Értesítjük azokat, kiket a megszállott román területeken a legutóbb felszámoló vállalatok érdekelnek, hogy az erre vonatkozó összes adatokat a kamaránál a hivatalos órák alatt megtekinthetik d. e. 9—12 és d. u. 3—5-ig. Nagyvárad, 1918 márc. 26. A Nagyvárad Kereskedelmi és Iparkamara: Sztarill Ferenc sk. elnök h. Dr. Sarkadi Lajos sk. titkár.

Ma irták alá a román békeszerződést.

Budapest, március 26. (Saját tudósítónktól.) A Magyar Távirati Irodának jelentik Bukarestből március 26-iki kelettel:

A Romániával való békeszerződés legfontosabb politikai, területi és katonai rendelkezéseit ma reggel 4 órakor előzetes jegyzőkönyvbe foglaltuk. Épp így előzetes jegyzőkönyvbe foglaltuk a jogpolitikai pótszerződés és a petroleum kérdéstről szóló egyezmény alapelveit. A többi gazdasági kérdéseket bizottsági tárgyalásokban tovább tárgyalják. A román delegációval való megállapodás értelmében az egész szerződés elkészülte után egyidejűleg aláírják és közzéteszik.

Budapest, március 26. (Saját tudósítónktól.) Bécsből jelentik illetékes helyről: Békedelegátusaink Romániával az utolsó simításokat végzik a békeszerződéseken, amelyeket a legközelebbi órákban közzétesznek. A békeszerződés aláírására jellemző, hogy Czernin nagycsüdtörtökön hazaérkezik Bécsbe s az ünnepeket családjával körében tölti.

Olasz offenzíva előtt.

Budapest, március 26. (Saját tudósítónktól.) Luganóból jelentik, hogy a svájci olasz határt elzárták. Olasz lapjelentések szerint az olasz offenzíva előkészületei előrehaladtak, s célja: mentesíteni a nyugati frontot a német nyomás alól.

A csodaágyu pánikot terjeszt Párisban.

Budapest, március 26. (Saját tudósítónktól.) A New-york Herald szerint a német csodaágyu magyar-osztrák gyártás, egy lövés 20.000 koronába kerül.

Amszterdamból jelentik: Párisban kitört a pánik, a kormány nem tudta beváltani ígéretét, hogy felkutatja a csodaágyu rejtekhelyét, mert a város lövetése nem szűnt meg. A nép elvesztette bizalmát a kormányban. Poincaré is készül az elutazásra, a hivatalok lázasan csomagolnak, a vasutakat megrohanták, s nagy pénzeket adnak a jegyekért. A Louvre műkincset becsomagolták. A diplomaták menekülése céljából különvontokat rendeltek.

Amerika sürgős segítségét kéri az angolok.

Budapest, március 26. (Saját tudósítónktól.) Berlinből jelentik: Baker amerikai megbízottat, aki Európában a nyugati harctéren tanulmányozza a helyzetet, a frontról sürgősen Londonba hívták. Valószínű, hogy Amerika sürgős segítségét sürgetik Baker révén.

21000 tonna elsüllesztése.

Budapest, március 26. (Saját tudósítónktól.) Berlinből jelenti a Wolff-ügynökség: Tengeralattjáróink az északi harctéren 21000 brutto regisztertonnát süllesztettek el.

Új ruhában új harcokra.

Budapest, március 26. (Saját tudósítónktól.) A Daily Cronicle jelenti: A nyugati harctéren a harcok súlyosak, az ellenség kimerülése nem valószínű. Az orosz harctérről a nyugati frontra átvitt csapatok jelenléte érezteti hatását. A támadók (a németek) jórészt új egyenruhában vannak, mintha új harcokba indulnának.

* **Halálozás.** Pasali Péter helybeli derék szabóiparos folyó hó 25-én este elhunyt. Temetése folyó hó 27-én d. u. 1/2 4 órakor lesz Körös-u. 58. szám alatti lakásáról az Újvárosi központi sírkertbe.

* **A szabászat tanfolyam záróvizsgálója.** A Lukács György és Pereces-utca sarkán levő vas és fémpari szakiskola tantermében január 17-ike óta működő férfi-szabó szabászat tanfolyam ma 27-én este 7 órakor tartja meg záróvizsgáját.

* **Husz személyes tisztviselő étkezde** azonnali belépésre 70 korona havi fizetésre, magános keresztény szakácsnét keres. Cim a kiadóban.

* **A Városi kávéháznak** rövidesen új gazdái lesznek. Hercz Imre és Örléi József, az ismert két szakember veszi át a pompás kávéházat, átalakítja s új berendezéssel adja át a közönségnek. A kávéházban viszontlátja a közönség a népszerű Örléi Józsefet, a szerény, kedves és szakmájában első kávést, akinek jelszava: Mindent a közönségnek. Jó, ízletes ételekről és italokról Hercz Imre gondoskodik. Cigányzene, jó kiszolgálás.

Kézimunka nagyipar és raktár! Gobelin, Kelim, Sudan, selyem, arany és chemilia hímzések legdivatosabb mintákkal. Előrajzolásokat, kézi hímzést, gyöngyözést, montirozást, monogram hímzést szolid olcsó árakban készíttethet Czellér Imre Nagyáruházában. b

* **Helyettes tanítónői állás.** Vidéki kath. iskola helyettes tanítónőt keres. Cim a kiadóhivatalban.

* **Kitűnő zongora és pianó,** olajfestmény és pianó ládák eladók. Arany János-utca 4.

* **Egy üzlethelyiség** Nagyteleky és Arany János-utca sarkán levő házban május 1-re, esetleg azonnal kiadó. Értekezni lehet Incze-irodában, Bémer-tér 3.

* **Aszódi Kossuth-utcai fő és Rákóczi-uti Csekoládé Király fiókjába** szebbnél-szebb húsvéti tojások, Kugler Gerbeaud bonbonok megérkeztek.

* **Fényképészeti** lemezek, papírok, vegyszerek, előhívók stb. kapható Farkas István „Apolló” drogériájában, Rákóczi-ut 7-B.

* **Eladó egy sötétkék női kosztüm,** egy karkötő női zsebóra, egy kámszás férfi gallérvényeg és egy viseltes női cipő. Szent János-u. 78.

* **Ne dobja ki pénzét új ruhákért,** mert a kitűnően bevált ruhafestékekkel régi ruhadarabjait olcsó pénzért házilag átfestheti. Egy levél ára 50 fillér. Németh Pál Aranykereszt-gyógyszertárában, városháza mellett.

* **Pemete- és hársfamézcukor** a elhárítja a köhögést és rekedtséget, hurutot, kiváló hangtisztító, oldó hatású. Egy csomag ára 1 korona. Kapható Németh Pál Aranykereszt-gyógyszertárában, a városháza mellett.

* **Tyukszemirtő** három nap alatt elmulaszt tyukszemet, bőrkeményedést és szemölcsöket. Ara K 1:50. Kapható Farkas István „Apolló” drogériájában Nagyvárad, Rákóczi-ut 7-B.

* **Megbízható egér- és patkányirtó szer** (mezei egérnek is) méregmentes, embernek és háziállatnak ártalmatlan. Kapható Farkas István „Apolló” drogériájában Rákóczi-ut 7-B.

* **Keresünk egy vizsgázott fűtőt,** jelenkezni lehet Moskovits Adolf és Fiai r.-t.-nél.

Színház.

Heti műsor:

Szerda: Kóristalány.

Csüdtörtök: Hamlet.

Péntek: Nagyheti szünet.

Szombat: Nagyheti szünet.

Vasárnap délután: Őszi vihar.

Vasárnap este: Kóristalány. (Bérlészetben.)

Hétfő délután: Román.

Hétfő este: Sztambul rózsái. (Bérlészetben.)

Kóristalány.

Operette 3 felvonásban. Irta Faragó Jenő, zenéjét szerzette Komjáthy Károly. A Szigligeti-színházban először adták 1918 március 24-én.

A Szigligeti-színház legfrissebb ujdonsága elég szerencsés alkotás. Meséje nem halad ugyan új nyomokon, de elég érdekes, zenéjében sincs egetverő eredetiség, de az átlag igényeknek megfelel, a párbeszédnek elevenek s ha az előadás jól perdül, kész a siker.

Hőse a darabnak Hajnal Lili kóristalány, akibe szerelmes gróf Valkó László. A gróf mint ügyvédjelölt közelíti meg a leányt, akit kérésére az igazgató kivisz a kórusból. A választás szerencsés, Lili nagyszerű sikereket arat. Most próbára teszi szerelmese és mint gróf és huszárfőhadnagy is, meg mint szürke ügyvédjelölt is udvarol neki. (Nehéz elhinni!) A leány szíve kétfelé is hajlik; szereti az ügyvédjelöltet, de megszereti a gróf hódolása is. Ezen a szerelmesek összezördülnék, de persze a harmadik felvonásban

szépen kibékülnek, mint az minden jó operettben történni szokott.

A címszerepben Vigh Mancinak volt nagyszerű sikere. Csupa temperamentum volt egész alakítása. Külön ki kell emelni pompás táncát és igazán ragyogó öltözékeit. Játéka, éneke egyaránt teljes elismerést érdemelnek, egész alakítása egyikét jelentette legszebb sikereinek. Vigh Manci a nagyváradi közönség szeméi előtt nőtt meg a vidéki színpad egyik legelső szubretjévé, akinek mostani sikere ismét egyik legszebb diadalját jelentette.

Az est másik nevezetessége Gróf Laci első fellépése volt orosz fogságából hazatérte után. A közönség tüntető szeretettel fogadta visszatért kedvencét, aki ezt a szeretetet egy meglepetéssel viszonzta: egy általán meg sem látszott rajta, hogy annyi idő óta távol volt a színpadtól. Különösen táncá szinte boszorkányos ügyes volt, a közönség nem győzte megújraírni. Tompa Béla gróf Valkó szerepében ragadta megint tapsokra a közönséget, a grófot is, az ügyvédjelöltet is kitűnően játszotta, úgy a tréfás, mint a komoly jelenetekben egyaránt excellált. Nagyon jó volt Stoll Béla színgazgatója. Az első felvonásban különösen nagy sikere volt. Szigeti és Kálmán Manci páros jelenetei állandó derűtségben tartották a közönséget. Szabó Gyula az öreg ripacs szerepében keltett játékával és maszkjával állandó derűtséget. Pintér Margit, Pogány Janka és Iváncsi Jenő kisebb szerepekben járultak hozzá a sikerhez. Az énekkar jó, a zenekarra azonban itt ott nagyobb figyelem rá fért volna.

A rendezés első rangú: Erdélyi Miklós ízlését és erős kezét dicséri.

Bérletiszünet.

A hét folyamán:

vasárnap este Kőrystalány
hétfőn este Stambul rózsája

bérletiszünetben kerülnek színre.

A bérlet jogait minden bérletiszünetes előadást megelőző nap déli 12 óráig tartja fenn a színházi pénztár.

A Kőrystalány. Faragó Jenő és Komjáthy Károly operettje a közönség állandó, élénk érdeklődése mellett ma este is betölti a műsort és a hét folyamán husvét vasárnapján este is színre kerül.

Hamlet. Shakespeare klasszikus tragédiája, a Hamlet legközelebb csütörtökön este kerül színre a címszerepben Tóth Etiekkel. Oféliát Hevessy Mariska játsza.

Szünet. A nagyhét folyamán, pénteken és szombaton nem tart előadást a színház.

Ünnepi előadások. Vasárnap délután az Őszi vihar, Jóbb Dániel kitűnő színművét tűzte előadásra a színház vezetősége, hogy alkalmat szolgáltatson arra, hogy a sikerült színpadi alkotásban a közönség szélesebb rétegei is gyönyörködhesse. Vasárnap este a Kőrystalány lesz műsoron. Husvét hétfőjén délután Sheldon Románca, este pedig a Stambul rózsája tölti be a műsort.

Főszerkesztő: Dr. KRÜGER ALADÁR. Felelős szerkesztő: Dr. PAPP KÁROLY.

Kiadótulajdonos: Szent László-nyomda r. t.

APOLLÓ mozgószínház
Szerdán
Julius Ceasar
Az előadások vasárnap d. u. 3 órakor, hétköznap 5 órakor kezdődnek

VIGADÓ mozgószínház
Szerdán
A tűz.
Az előadások vasárnap d. u. 3 órakor, hétköznap 5 órakor kezdődnek

URÁNIA mozgószínház
Szerdán
Farkaskutya.
Az előadások vasárnap d. u. 3 órakor, hétköznap 5 órakor kezdődnek

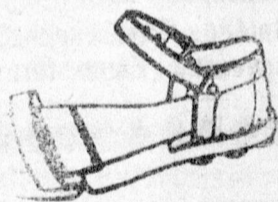
Társzekér igen erős, teljesen jó karban
eladó.

Megtekinthető a Szeminarium udvarán.
Telefon-szám 305.

FATALPU CIPŐGYÁR

Haas Lipót Nagyvárad, Rákóczi-ut 5.
Telefonszám 4-63.

Gyárak, bányák, mezőgazdaságok, gyermekmenhelyek, intézetek és egyesületek fogolyláborokárenged-ményben részesülnek.

Új férfiszabó műhely!

Szíves tudására hozom a tisztelt uri közönségnek, hogy

URI-DIVAT SZABÓMŰHELYEMET MEGNYITOTTAM.

Elvállalom új ruhák készítését a legújabb divat szerint, ugyisint ruhák fordítását és vasalását mérsékelt áron. Meghívásra házhöz megyek. Kérem a n. é. közönség szíves támogatását

Tisztelettel
Hottya Károly
uri-divatszabó
Szent János-utca 42.

Varrólányok és tanulóányok

jó fizetéssel felvétetnek

Kesztenbaum Juliska
üzőszalonjában, Rákóczi-ut.

Árjegyzék!

Porcellán műszer, ütővel	8-
Majolika gyümölcs állvány	8-
Majolika tálca fogóval	8-
Majolika cukortartó díszes	8-
Majolika gyümölcs készlet	8-
Vizes készlet csiszolt üvegből	8-
Boros	8-
Likör	8-
Söröskészlet színes aranyozással	8-
Boröskészlet színes	8-
Vizeskészlet színes	8-
Likörkészlet színes	8-
Befőtteskondor kristály fehé	8-
Gyűs dísz készlet kristály üvegből	8-
Majolika fali ótároló színes	5-
Majolika vizeskanca színes	5-
Kenyér kosár színes üveggel	5-
China ezüst cukortartó	5-
China ezüst gyümölcs állvány	5-
Majolika virágvasa színes	5-
Majolika virágfűző	5-
Majolika dísz figura	5-
Porcellán főzőlábos	5-
Porcellán főzőfazék	5-
Teáskészlet színes aranyozással	40-
Kávéskészlet színes aranyozással	40-
Feketés készlet színes aranyozással	80-
Ebédőkészlet felszerelve, sz. aranyozással	120-
Hidegfelegváltós készlet, sz. aranyozással	25-
Mosdókészlet színes fin. díszítéssel	80-
Fali tükrő színes aranyozott kerettel	25-
Asztali lámpa teljesen felszerelve	25-
Függő	25-
Teás pohár China ezüst foglalatban	8-
Teás csésze színes finom aranyozással	8-
Kávécsésze	8-
Köpőcsésze	8-
Főzőlábos barna tüzálló tüllel	8-

Nipppek, Figurák, Szent Antal szobrok, Mária szobrok, Szentelt víztartók, Konyhaberendezési cikkek, Képkarok, Ablak üvegezés.

Eladás nagyban és kicsinyben !!

KOMLÓS TESTVÉREK

üveg, porcellán, lámpa, táblaüveg és dísz műáru nagykereskedés.

Nagyvárad, Zöldfa-u. 13. sz.

Telefonszám 372.

Szépségápolási műterem

Bémer-tér 3., emelet,

ahol minden szépséghiba szakszerűen kezeltek. Piperecikkeit vidékre is utasítással küldöm.

STERNBERG HELEN
kozmetikusnő.Felső kereskedelmi és polgári iskolai
magánvizsgákra előkészít
felelősséggel a Donát-féle
ker. magántanfolyam.Minden hónapban kez-
dődik új ker. tanfolyam
hölgyek részéregyors- és gépirásra, ker. számtanra,
könyvvitelre.

Beöthy Ödön-u. 30. Telefon 1000.

TÖRLESZTÉSES KÖLCSÖNÖKETlegelőnyösebb feltételek mellett nyújt
földbirtokra és nagyváradai házakra az
Egyesült Bank és Takarékpénztár r.-t.
Nagyvárad.**Polgári Takarékpénztár**
Részvénytársaság

Nagyvárad, Kossuth Lajos-utca 6.

Előnyös összeköttetésünk folytán abban
a kellemes helyzetben vagyunk, hogy
anuitásos és kamatozó
jelzálogkölcsonöketugy földekre mint városi bérházakra
15-65 évi időtartamra a legelőnyö-
sebb kamattétel mellettminden árfolyam levo-
nás nélkül

készpénzben folyósítunk.

Polgári Takarékpénztár
Részvénytársaság
Nagy-Várad.**Beraktározás!**Áruk, butorok, termények stb. hosz-
szabb vagy rövidebb időre való be-
raktározására megfelelő helyiségek,
ezeken kívül boros- és szárazpincék,
istállók, kocsiszínek is állanak ren-
delkezésre. A beraktározott árukat
tűz- és betörés ellen biztosítjuk.
Közelebbi felvilágosítással szolgál a**Fekete Sas és Zöldfa R.-T.**
beraktározási osztálya.

Iroda Sas-passage 22. sz. lépcső.

TELEFONSZÁM: 14-00.

MOCSÁRY SANDOR

TELEFON 1404.

ZÖLDFA-ÉPÜLET, utcai helyiség.

Villany- és vízvezeték-szerelő,
bádogos, lakatos, műszerész
..... **és bronzműves.**Irógép, gramfon, kerékpár és
National Cassa javító. Electrotechni-
kai cikkek, 1/2 Wattos Wolfram szálak
Tungstram-égők állandóan raktáron.**Eladó egy malomberendezés,**ugymint malomszíták, hozzá-
való szíjtárcsák, transmissiók
és falitárcsák**Moskovits Adolf és Fiai**

R.-T.-nál, Nagyváradon.

Feketegyőrösön(Tenke mellett) 135
kis hold szántóföld
szabad kézből eladó.

Értekezhetni az

Általános Takarékpénztárnál
Nagyvárad, Bémer-tér.**Hadapród- és felsőpariskolába**
való felvételre, valamint

gimnázium, reál és polgáristákat

magánvizsgálatra**felelősséggel előkészítik.**Ugyanott egy vagy két tanuló teljes el-
látást nyerhet. Guttmann, Magyar-u. 9. sz.**IZSÁK LIDIA****Elsőrendű**
fűzőszalonNAGYVÁRAD,
Nagy Sándor-u. 1.

Parkszálloda épületében

Interurbán telefon:
11-53 szám.A Szigligeti-színház mű-
vésznőinek egyedüli fűző
szállítója. — Tisztításo-
kat és átalakításokat
elvállalunk. Fűzők mér-
ték után a legrovidebb
idő alatt elkészítetnek.**Betűszedő** tanulóknak fiú és
berakó tanulóknak leány

fizetéssel felvétetik

a Szent László-nyomda
részv.-társaságnál.

NAGYVÁRAD VÁROS

VILLAMOS MŰVE

IRODA, RAKTÁR ÉS TELEP:

NAGYVÁRADON, VÁR-TÉR 1. SZÁM.

A telephely telefonja 64.

A telephely telefonja 64.

Értesítjük a városi közönséget, hogy villamos

FŐZŐEDÉNYEK,**Wolfram** és egyéb izzólámpák a legolcsóbb
árban kaphatók. Telefon rendelésre
izzólámpák díjmentesen házhoz szállítanak.
Elvállalunk villamos világítási és erőátviteli
berendezéseket. Egész éjjel ingyenes szolgálat.**Csillárok,** 1/2 wattos (lámpapajtoló) 2000
gyertyalángig.**Villamos motorok** nagy választékban kap-
hatók.

Költségvetéseket díjmentesen készítünk

Főszerelő telefonja
65.Főszerelő telefonja
65.